

Limalevästä eroon allaskokeen avulla

Jäälinjärven koealtaista etsitään keinoja järven tilan parantamiseksi

Kaleva 6.7.2012

Jaana Kangas Kaleva

OULU Jäälinjärvestä on aloitettu allaskoe, jonka tarkoituksena on selvittää, miten järven tilaa voitaisiin parantaa. Allaskokeessa tutkitaan, millainen vaikutus fosforia sitovalla Phoslock-kemikaalilla ja särkikannan vähentämisellä on limalevän esiintymiseen Jäälinjärvestä.

Allaskoetta varten järvelle on asennettu neljä kahden neliömetrin allasta, jotka ulottuvat pinnasta pohjaan. Jokaiseen altaaseen on luotu erilaiset olosuhteet, ja niiden vaikutusta limalevän esiintymiseen seurataan.

Keskiviikkona altaista otettiin alkutilanäytteet, joilla varmistetaan, että altaissa on keskenään samanlaiset olosuhteet. Niiden tulee vastata myös järven tilaa.

Loppuvuikon aikana yhteen altaaseen laitetaan Phoslockia, jonka tarkoituksena on sitoa pohjalla olevat ravinteet niin, että ne eivät sekoitu ja liukene uudelleen veteen.

Toiseen altaaseen lisätään Phoslockin lisäksi parikymmentä särkettä. Kolmanteen altaaseen laitetaan pelkästään särjet, ja

Allaskoetta varten Jäälinjärveen on asennettu neljä allasta. Ympäristötekniikan opiskelija Kaisa Savolainen tutkii diplomityössään, miten Jäälinjärven kuntoa voisi parantaa.

neljäs jätetään luonnontilaan. Altaiden vettä, ravinteita ja eliöstöä seurataan viikoittain kuukauden ajan ottamalla altaista seurantänäytteitä. Lisäksi muu-

taman päivän välein tutkitaan altaiden veden näkösyvyyttä ja happipitoisuutta. Samanlaisesti seurataan myös koko järven vettä. Kokeen päätyttyä

näytteiden perusteella tehdään päätelmiä siitä, olisiko kemikaalikäsittelyllä tai särkikalojen määrän vähentämisellä merkitystä järven kuntoon.

”Aiempien tutkimusten perusteella tiedetään, että särkikannan pienenemisen ja ahvenien lisääntyminen parantavat veden tilaa.”

Birger Ylisaukko-oja

Allaskoe on osa Kiimingin-Jäälin vesienhoitoyhdistyksen projektia koko Jäälinjoan vesistön kunnostamiseksi. Yhdistyksen sihteeri Birger Ylisaukko-oja kertoo, että Jäälinjärven ongelmana on löyhä pohja, johon on vuosikymmenten aikana valunut ravinteita. Normaalisti esimerkiksi fosfori laskeutuu pohjaan ja jää sinne, mikäli sitä ei häiritä.

Jäälinjärven runsas särkikanta aiheuttaa kuitenkin sen, että kalat pöyhivät pohjaa jatkuvasti, jolloin ravinteita vapautuu veteen. Oletus on, että särjet myös

syövät vedestä planktonia, joka käyttää ravintonaan limalevää. Jos tämä pitää paikkansa, limalevälle ei ole luontaista vihollista, ja se pääsee vapaasti lisääntymään.

”Viimeksi eilen kävin uimassa, ja sen jälkeen ihon pinta oli liukas ja likainen. Limalevää on vaikea pestä pois”, Ylisaukko-oja kertoo.

Allaskokeeseen liittyy kuitenkin monia epävarmuustekijöitä. Tutkimus tehdään vain yhden kesän aikana, eikä altaiden vesi vaihdu samalla tavalla kuin järvestä normaalisti. On myös pohdittava, kuvaavatko altaat tarpeeksi tarkasti koko järveä. Lisäksi limalevästä on olemassa varsin vähän tutkimustietoa.

Tutkimustulosten selvittyä yhdistys aikoo järjestää tutkijaseminaarin, jossa pohditaan järveä tapausta kohentaa järven tilaa.

”Aiempien tutkimusten perusteella tiedetään, että särkikannan pieneneminen ja ahvenien lisääntyminen parantavat veden tilaa. Oletuksena on, että kemikaalikäsittely tehostaa tätä vaikutusta.”